

Motion till riksdagen 2022/23:728

av **Mats Nordberg (SD)**

Återställning till de tidigare stegen i hastighetsgränserna

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att återställa stegen 50, 70, 90, 110 samt 120 som normala hastighetsbegränsningar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i linje med de ökade anslagen i regeringens budget för 2023 bör tillse att statliga vägar ges tillräckligt god standard för att de tidigare hastighetsgränserna ska kunna återställas och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomfarter genom samhällen som huvudregel ska vara byggda för, eller byggas om för, att medge hastighetsgräns inte lägre än 50 kilometer per timme och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ändrade hastighetsgränser på statliga vägar ska beslutas i politiska församlingar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige är ett glest befolkat till ytan stort land, vars befolkning ofta är beroende av att kunna transportera sig med bil. I många familjer bosatta på landsbygden arbetar minst en förälder i en större närliggande ort, barnen går kanske i skola på annan ort och såväl vuxna som barn är beroende av bilen för att komma till fritidsaktiviteter, släkt och vänner. Restiden till närliggande orter är därför en viktig faktor för att människor ska kunna välja att bosätta sig och stanna kvar på landsbygden.

Under senare år har hastighetsbegränsningarna i olika steg sänkts i Sverige. Vägar som tidigare hade hastighetsbegränsningarna 70 eller 90 km/timme har nu istället allt oftare 60 eller 80. Samtidigt har hastighetsbegränsningarna i centralorterna i stor

utsträckning sänkts från 50 till 40 och biltrafiken i tätorter har medvetet försvårats för att, som det heter, uppmuntra användandet av cykel och kollektivtrafik.

Dessa åtgärder är direkt negativa för befolkningen på landsbygden. De minskar den radie utanför centralorterna som är praktiskt möjlig för många människor som vill bosätta sig på landet. De ökar avfolkningen av landsbygden. De ökar den tudelning av Sverige som ofta nämns i media. De gör det svårt att upprätthålla levande jordbrukslandskap med livskraftiga byar.

När de täta hastighetsbegränsningsstegen 40–50–60–70–80–90–100–110–120 infördes motiverades detta, förutom med trafiksäkerhet, med behovet av exaktare anpassningar till förhållandena.

Samtidigt hävdades det att det i genomsnitt skulle ske lika mycket sänkningar som öknings. Det är få eller inga landsbygdsbor som upplever att så blivit fallet. Hastighetsbegränsningarna har överlag sänkts. Dessutom har införandet av 10-steg gjort det mycket svårt att överhuvudtaget veta vilken hastighetsgräns som faktiskt gäller. Det räcker med att man en kort stund är tvungen att koncentrera sig på exempelvis mötande trafik för att man därefter ska hamna i ovisshet om huruvida man passerat en hastighetsgräns. Med 20-steg är det betydligt lättare att göra sig en uppfattning om vilken gräns som råder. Under de senaste åren skulle man kunna säga att Trafikverket börjat rätta till problemen med 10-steg, men genom att nu skylta om till jämna steg om 20 km/h, alltså till 40, 60, 80, 100 och i enstaka fall 120. Därmed cementeras den generella sänkning som verket genomför av hastighetsgränserna och tidigare 90-vägar blir med få undantag 80-vägar och så vidare.

Våren 2021 tillkännagav Trafikverket att man avsåg att sänka den maximala hastigheten på E14, den väg som utgör Jämtlands pulsåder i öst-västlig riktning och dess huvudled till kusten och E4, till 80 km/timme. En stor del av den här vägen hade för inte så många år sedan 110 km/timme som högsta hastighet! I det län som jag representerar i riksdagen, Dalarna, har problematiken uppmärksammas av partier över hela den politiska skalan, inklusive Sverigedemokraterna, Socialdemokraterna, Centerpartiet och Moderaterna. I flera andra län har motsvarande protester publicerats. Detta visar hur viktig frågan upplevs vara för landsbygdsregionernas framtid.

Sammanfattningsvis har den här frågan stor betydelse för landsbygdsutvecklingen i stort och har skötts på ett sätt som är skadligt för landet. Det är därför orimligt att Trafikverket självständigt ska kunna fortsätta att fatta beslut i den utan att politiskt ansvar kan utkrävas.

Hastighetsgränserna bör därför under innevarande regeringsperiod återställas till gränserna 30, 50, 70, 90, 110 och i enstaka fall 120 km/h. Genomfarter på landsväg genom samhällen bör inte ha en hastighetsgräns som är lägre än 50 kilometer per timme. Även om speciellt farliga miljöer kan kräva att undantag görs, bör huvudregeln vara att om trafiksituationen gör 50 kilometer i timmen till en alltför hög hastighet på en sådan väg så ska vägen byggas om. Hastighetsgränserna 30 eller 40 bör enbart användas vid speciellt farliga avsnitt, såsom vid skolor, efter kommunala beslut.

I budgeten för 2023 har den nya regeringen anslagit ökade medel för vägunderhåll. I takt med att vägarna på så sätt förbättras, bör återställda hastighetsgränser införas.

Mats Nordberg (SD)